

Autor: prof. dr hab. Artur Krajewski

55 lat to siła wieku, dojrzałość i doświadczenie.

15 grudnia (piątek) o godzinie 18.00 w auli Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie przy ulicy Kościuszkowskie Wybrzeże 37 odbyła się jubileuszowa Gala podsumowująca całoroczne obchody 55-lecia powstania warszawskiego Wydziału Grafiki.

Podświetlenie „nowego budynku”, wystawa nietypowych „pisanych plakatów” absolwentów-profesorów wspominających lub odnoszących się w sposób artystyczny do Wydziału Grafiki, ustawionych w foyer, prowadziła gości do akademickiej auli na drugim piętrze. Na lekko zadymionej scenie – na tle filmu „Spacer po Wydziale Grafiki” – dwoje prowadzących, **Renata Dancewicz**, aktorka znana i nagradzana za takie produkcje jak „Tato” czy „Pułkownik Kwiatkowski” i **Artur Krajewski**, absolwent Wydziału Grafiki, profesor na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP.

Na początku usłyszeliśmy kilka zdań o historii.

Zgodnie z porzekadłem, każdy z nas pisze swoją historię i dokłada się do wspólnego zapisu dziejów. Historia Wydziału Grafiki to wydarzenia, które ukształtowały strukturę wydziałową, to fakty wpływające na budowanie estymy artystycznej i prestiżu. Historia Wydziału Grafiki to wybitni artyści, profesorowie, mistrzowie. Historia Wydziału Grafiki to przede wszystkim Ci mistrzowie, których demiurgiczna energia wpłynęła na kształtowanie absolwentów, którym wyznaczała drogę twórczą... 55 lat to siła wieku, dojrzałość i doświadczenie.

W latach 1957-1958 Akademia przeszła reformę, w wyniku której stała się uczelnią o czterech wydziałach: Malarstwa, Rzeźby, Architektury i Grafiki, z tym że studia na Wydziale Grafiki rozpoczynały się po 2-letnim studium ogólnym, przynależnym do Wydziału Malarstwa. Pełną autonomię Wydział Grafiki uzyskał w 1968 r.

Obecnie Wydział Grafiki to miejsce wszechstronnego kształcenia studentów w obszarze szeroko rozumianych sztuk wizualnych. Miejsce, w którym współczesne środki obrazowania plastycznego funkcjonują na równi z tradycyjnym postrzeganiem piękna w sztuce. Jest to miejsce, gdzie spotykają się na równych prawach dwa obszary – grafika artystyczna i grafika projektowa.

W ostatnich dziesięcioleciach ważną inicjatywą Wydziału Grafiki było zapoczątkowanie przyznawania przez Uczelnię akademickich tytułów honorowych „Doctor honoris causa”. Pierwszą osobą uhonorowaną tym tytułem w 1994 roku był japoński grafik **Yūsaku Kamekura**. Kolejnymi uhonorowanymi – również z inicjatywy Wydziału Grafiki – osobami zostali **Umberto Eco**, **Andrzej Wajda** i **Ryszard Horowitz**.

W ostatnich latach Wydział Grafiki był również współorganizatorem imprez artystycznych o światowej randze – **Międzynarodowego Biennale Plakatu** w Warszawie oraz prezentacji sztuk graficznych w powiązaniu z dyscyplinami humanistycznymi – **Międzynarodowego Triennale Sztuk Graficznych im. Tadeusza Kulisiewicza „Imprint”**.

Kilka słów od nestorów.

Po wygłoszeniu laudacji przez Jego Magnificencję Pana Rektora **prof. Błażeja Ostoję Lniskiego**, głos zabrał dziekan **prof. Jacek Staszewski** dziękując wszystkim zaangażowanym w całoroczne działania związane z jubileuszem. Nie zabrakło też krótkiej „pogadanki” wspomnieniowej, dyskusji, do której zostało zaproszonych trzech przedstawicieli z grona nestorów, wybitnych artystów – prof. **Lech Majewski**, prof. **Rafał Strent** i prof. **Stanisław Wiczorek**. Zaproszeni opowiadali o początkach powstawania wydziału, trudach i wpływie polityki, ale największą uwagę poświęcili wydarzeniom, które zapadły im najbardziej w pamięć, a które wywoływały u publiczności zarówno uśmiech, jak i zadumę.

Główną częścią obchodów 55-lecia powstania Wydziału Grafiki warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych było

wręczenie okolicznościowego, pamiątkowego medalu, który na tę okazję został zaprojektowany przez **dra hab. Piotra Siwczuka** absolwenta, prodziekana, profesora uczelni, z wykorzystaniem znaku „55-lecia” stworzonego przez **prof. Lecha Majewskiego**.

Okolicznościowe medale przyznała powołana w tym celu Kapituła w składzie: **prof. Stanisław Wieczorek** – przewodniczący, **prof. Antoni Cygan**, **prof. Tomasz Milanowski**, **prof. uczelni Piotr Welk** i **prof. Artur Krajewski** – sekretarz Kapituły.

Jubileuszowe medale.

Bez przyjaznych urzędów i ludzi w nich zarządzających, którym dobro edukacji artystycznej, kultury i sztuki jest bliskie, nie byłoby wielu wspaniałych przedsięwzięć. Pierwszy medal został przyznany Panu **Adamowi Struzikowi**, Marszałkowi Województwa Mazowieckiego. W imieniu Marszałka odznaczenie odebrał Pan **Wiesław Kołodziejski**, Prezes Zarządu Mazowieckiego Funduszu Poręczeń Kredytowych. Instytucje kultury związane z Urzędem Województwa Mazowieckiego są doskonałymi miejscami edukacji, kształtującymi w mikroregionach obywatelskie społeczeństwo. To także miejsca promujące i wspierające artystów.

Podczas wystąpienia pana Prezesa okazało się, że Pan Marszałek Adam Struzik – z okazji 55-lecia Wydziału Grafiki – przyznał imienne dyplomy uznania dla: **prof. Stanisława Wieczorka**, **prof. Rafała Strenta**, **prof. Lecha Majewskiego**, **prof. Adama Styki**, **prof. Błażeja Ostoji Lniskiego** i **prof. Adama Myjaka**. Zostały przyznane także najważniejsze odznaczenia Marszałkowskie – **Medal Pro Masovia!** Medal został przyznany Wydziałowi Grafiki jako instytucji i dziekanowi profesorowi Straszewskiemu.

Medal 55-lecia Wydziału Grafiki został przyznany także **Panu Rafałowi Trzaskowskiemu**, Prezydentowi Miasta Stołecznego Warszawy, który został odebrany przez Przewodniczącą Komisji Kultury i Promocji Miasta Warszawy radną **Agnieszkę Wyrwał**.

Współpraca i jedność Wydziałów przekłada się na efektywność Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. To w integracji i migracjach studentów pomiędzy wydziałami upatrywać można demiurgicznej mocy poszukiwania jedynej dla nich słusznego rozwiązania, którym jawić się może sztuka lub podążanie za Mistrzem. Zgodnie z tradycją – Mistrz, Uczeń!

Uczelnia to też pracownicy i nauczyciele, którzy bardzo często angażują się w działania poza swoim tzw. macierzystym wydziałem. Kapituła podjęła decyzję o uhonorowaniu wszystkich Wydziałów, tworzących wspólną „Akademicką Rodzinę” i złożeniu medalu na ręce aktualnych dziekanów: **dra hab. Bazylego Krasulaka**, **prof. ASP** – dziekana Wydziału Architektury Wnętrz; **dr Mariki Kuźmicz** – dziekan Wydziału Badań Artystycznych i Studiów Kuratorskich; **dr hab. Moniki Jadzińskiej**, **prof. ASP** – dziekan Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki; **prof. Tomasza Milanowskiego** – dziekana Wydziału Malarstwa; **dra hab. Rafała Rychtera**, **prof. ASP** – dziekana Wydziału Rzeźby; **prof. Tomasza Myjaka** – dziekana Wydziału Scenografii; **prof. Sławomira Ratajskiego** – dziekana Wydziału Sztuki Mediów; **prof. Grzegorza Niwińskiego** – dziekana Wydziału Wzornictwa.

Wydział Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie jest wydziałem artystycznym kształcącym studentów w nowoczesnie pojmowanym obszarze sztuk wizualnych, integrującym w swoim programie zarówno współczesne metody kształcenia, jak i doświadczenie wynikające z ponad stuletniej tradycji Akademii. Obecnie na Wydziale Grafiki – na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych – studiuje ponad 400 studentów, nad którymi opiekę dydaktyczną sprawuje ponad 60. wykładowców i pracowników technicznych.

„Wydział Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie to jedna wspólnota, artystyczna rodzina powiązana ze sobą poprzez pokrewieństwo zamiłowań twórczych, technicznych, edukacyjnych, myśli filozoficznych i zapisu często uproszczonego do znaku. Wydział Grafiki to ślad zapisany w nas, taki memo-gen sztuki wpływający na ewolucję duchowego i materialnego dorobku człowieka. Wydział Grafiki to szereg wybitnych, wspaniałych mistrzów. Wielu z nich już z nami nie ma, a my ich w tym „symbolicznym momencie” wspominamy. Oni wszyscy odcisnęli się w naszych sercach i dali demiurgiczny przykład, a my ich naśladowujemy i dziękujemy...” – takie słowa można było usłyszeć podczas wręczenia medali.

Na scenie pojawili się:

Pan Maksymilian Celeda – działacz kultury i oświaty, bez którego wiele cennych inicjatyw realizowanych przez Wydział Grafiki nie zostałyby urzeczywistnionych.

Jerzy Mierzwiak – absolwent Wydziału Grafiki; grafik, nauczyciel z Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Wojciecha Gersona w Warszawie; jego uczniowie to także nasi uczniowie.

Profesor Lech Majewski – pełniący obowiązki dziekana w okresie od marca do listopada 1990 roku; grafik i plakacista, student profesora Henryka Tomaszewskiego, jeden z twórców i założycieli Międzynarodowego Biennale Plakatów w Warszawie.

Profesor Andrzej Nowaczyk – profesor Wydziału Grafiki; grafik, plakacista, fotograf, typograf; student profesora Józefa Mroszczaka; profesor prowadził Pracownię Liternictwa oraz Pracownię Projektowania Graficznego.

Profesor Piotr Smolnicki – dziekan w latach 2008-2012; grafik, rysownik i fotografik, student profesor Haliny Chrostowskiej i profesor Teresy Pągowskiej.

Profesor Rafał Strent – dziekan w latach 1990-1996; malarz i grafik; student profesora Aleksandra Kobzdeja i profesor Haliny Chrostowskiej; aktywny opozycjonista; mało kto wie, że grywał w klubach jazzowych ze Zbigniewem Namysłowskim czy Wojciechem Karolakiem.

Profesor Ewa Walawska – profesor Wydziału Grafiki; rysownicza i graficzka warsztatowa; studentka profesora Andrzeja Rudzińskiego.

Profesor Mieczysław Wasilewski – profesor Wydziału Grafiki; grafik i plakacista; student profesora Henryka Tomaszewskiego, bohater jednego z odcinków dokumentu o Polskiej Szkole Plakatu: Polnische Plakat Kunst – Mieczysław Wasilewski.

Profesor Stanisław Wieczorek – dziekan w latach 1984-1987 i 1996-2002; grafik, rysownik, malarz, scenograf i wieloletni dziekan Wydziału Grafiki, który zainicjował wprowadzenie do programu nauczania elementów pracy z komputerem.

Profesor Maciej Buszewicz – grafik, typograf; student profesor Haliny Chrostowskiej; profesor współpracował z Ryszardem Kapuścińskim, Andrzejem Wajdą, Christianem Boltanskim czy Frankiem Gehry.

Profesor Henryk Gostyński – malarz, fotografik, rysownik, artysta intermedialny; student profesora Jerzego Tchórzewskiego i profesora Zenona Januszewskiego, twórca Eksperymentalnego Laboratorium Naukowo-Badawczego na Wydziale Grafiki.

Profesor Agnieszka Cieślińska-Kawecka – graficzka; studentka profesora Rafała Strenta i profesora Piotra Smolnickiego; Prezeska Zarządu Fundacji Stypendia i Nagrody im. Tadeusza Kulisiewicza.

Profesor Grażyna Lange – graficzka, ilustratorka książek dziecięcych; prowadzi Pracownię Ilustracji.

Profesor Zdzisława Ludwiniak – rysownicza, graficzka, malarka; studentka profesor Teresy Pągowskiej; prowadzi Pracownię Malarstwa i Rysunku.

Profesor Paweł Nowak – prorektor w latach 2009-2016; malarz, rysownik, artysta wykorzystujący działania z zakresu instalacji i multimedii; twórca Galerii Aspekt i Galerii Salon Akademii.

Profesor uczelni Dorota Optułowicz McQuaid – graficzka, instalatorka; studentka profesora Rafała Strenta i profesora Janusza Przybylskiego, wieloletnia współpracownicza profesora Leszka Hołdanowicza; należy do Komitetu Organizacyjnego Biennale Plakatu, jest także członkinią grupy artystycznej EUFORIS.

Profesor Błażej Ostoja Lniski – rektor, dziekan Wydziału w latach 2012-2020; malarz, grafik i litograf, student z dyplomem u profesora Rajmunda Ziemskiego i profesora Władysława Winnickiego.

Profesor Krzysztof Trusz – malarz, rysownik i grafik; student profesor Haliny Chrostowskiej; studiował „sztukę shodo” u wybitnych japońskich kaligrafów na Tohoku University of Art and Design w Jamagata w Japonii; prowadzi Pracownię Struktur Wizualnych.

Profesor Andrzej Węclawski – dziekan w latach 2002-2008; malarz, rysownik, grafik konceptualista; student profesora Zenona Januszewskiego; członek jury wielu konkursów krajowych i międzynarodowych.

Medale zostały przyznane także:

Panu Waldemarowi Dąbrowskiemu – dyrektorowi Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, byłemu Ministrowi Kultury, którego przyjaźń do tej pory owocuje projektami artystycznymi.

Panu Jarosławowi Wartakowi, Dyrektorowi Departamentu Szkolnictwa Artystycznego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego; przychylność i wsparcie Ministerstwa pozwoliło Wydziałowi Grafiki zrealizować tak potrzebne inwestycje strukturalne poprawiające komfort korzystania z obiektu, za co jesteśmy wdzięczni.

Profesorowi Andrzejowi Banachowiczowi – specjaliście od tkaniny artystycznej w Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu, którego przyjaźń z Wydziałem Grafiki i naszą ASP jest nie do przecenienia.

Dr hab. Hubertowi Kowalskiemu – profesorowi uczelni; Dyrektorowi Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego.

Grzegorzowi Rosińskiemu – absolwentowi Wydziału Grafiki; grafikowi, malarzowi, rysownikowi komiksowemu; autorowi kultowej serii Thorgala i niemniej kultowego Szninkiela.

Piotrowi Dumale – studentowi z pracowni animacji profesora Daniela Szczechury z Wydziału Grafiki; grafikowi, autorowi filmów animowanych, ale także pisarzowi i prozaikowi.

Ireneuszowi Jankowskiemu – malarzowi, animatorowi kultury, nauczycielowi XXXIV Liceum Ogólnokształcącego im. Miguela de Cervantesa w Warszawie, który od ponad 20. lat współpracuje z ASP, a jego uczniowie to także nasi uczniowie.

Profesorowi Henrykowi Chylińskiemu – dziekanowi Wydziału w latach 1987-1990; grafikowi i plakaciszcie, jednemu z najbardziej rozpoznawalnych twórców znaków istniejących w polskiej przestrzeni, takich jak: PKN Orlen, Teraz Polska czy logotypu Polskiego Radia.

Profesorowi Adamowi Myjakowi – profesorowi Wydziału Grafiki, rektorowi w latach 1990-1996, 1999-2006 i 2012-2020; studentowi profesora Stanisława Słoniny, profesora Mariana Wnuka i Stanisława Kulona; profesor niezaprzeczalnie należy do czołówki klasyków rzeźby europejskiej.

Profesorowi Hieronimowi Neumannowi – profesorowi Wydziału Grafiki; scenarzyście i reżyserowi filmu animowanego, który jest czołowym przedstawicielem nurtu eksperymentalnego w polskim filmie animowanym.

Doktorce Annie Rudzkiej – wieloletniej wykładowczyni Wydziału Grafiki.

Profesorowi Adamowi Styce – prorektorowi w latach 1999-2002; malarzowi, grafikowi; studentowi profesora Mariana Jaeschke, wybitnemu pedagogowi.

Profesorowi Danielowi Szczechurze – profesorowi Wydziału Grafiki; reżyserowi i twórcy filmów animowanych; wykładowcy w Królewskiej Akademii Sztuk w Gendawie oraz Carr College w Vancouver.

„Wydział Grafiki” od lat inicjował różnokierunkowe działania animujące współpracę z Wydziałami z innych uczelni. Te działania zaowocowały przyjaźniami i inauguracją niecodziennych interdyscyplinarnych konglomeratów twórczych. Międzywydziałowa pracownia „Sztuki Mediów”, Międzyuczelniana Multimedialna Pracownia Kreacji Artystycznej, Festiwal Integralia skupiający Akademię Teatralną, Akademię Muzyczną i PJWSTK na naszym dziedzińcu na Krakowskim czy Magazyn studencki „Kolaż” tworzony przez studentów Wydziału Grafiki i Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz studentów z Wydziału Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina to tylko kilka przykładów.

Wymiana kadry pomiędzy uczelniami, wykłady, prowadzenie autorskich kursów, pracowni to świat nauczycieli akademickich. To także ukłon do władz tych uczelni. Medale zostały przyznane rektorom: **prof. Alojzemu Nowakowi**, rektorowi Uniwersytetu Warszawskiego; **prof. Klaudiuszowi Baranowi**, rektorowi

Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina; **prof. Wojciechowi Malajkatowi**, rektorowi Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza; **dr hab. Pawłowi Nowackiemu**, **prof. PJATK**, rektorowi Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych; **prof. inż. Maciejowi Krawczakowi**, rektorowi Akademii WIT.

Na zakończenie.

Ostatnim punktem Gali jubileuszu 55-lecia Wydziału Grafiki był koncert zapowiedziany przez prof. Artura Krajewskiego – „Niebanalne sytuacje, w szczególności te „jubileuszowe”, wymagają mocnego akcentowania. Z okazji jubileuszu 55-lecia powstania Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, mamy dla Państwa spotkanie z dźwiękami w rytmie synkopowym w metrum zazwyczaj parzystym w interpretacji dowolnej z tendencją improwizatorską, aranżacją oraz myślą kompozytorską i oczywiście wykonaniem przez – jak to sam często o sobie mówi: „płaskoziemcę” – genialnego Leszka Możdżera!”.

Jubileusz 55-lecia Wydziału Grafiki wsparli:

Patronat honorowy: Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik

Współorganizatorzy: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie, Narodowe Centrum Kultury

Patroni medialni: Rzeczpospolita, Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej (STGU),

Artinfo.pl, Magazyn SZUM, Polskie Radio RDC